

HET VOORWOORD

van onze voorzitter

Is dit voorwoord een herhaling van andere voorwoorden die ik schreef in de lente van voorgaande jaren? Daar begint het steeds meer op te lijken.

Opnieuw worden we geconfronteerd met een uiterst droog voorjaar, volgens het KMI zelfs het **droogste ooit gemeten**. Die meteorologische grillen zijn een gevolg van de klimaatverandering en zullen in de toekomst meer standaard dan uitzondering worden.

Is er in de tussentijd al iets veranderd? Of heeft de overheid maatregelen genomen om ons hier beter tegen te wapenen? Helaas niet of toch alleszins te weinig, zo toont de realiteit.

De voorbije decennia hebben waterbeheerders een hydrografisch systeem of een grachtensysteem ontwikkeld om **water zo snel mogelijk af te voeren**. En dat systeem werkt effectief. Het past perfect in de mindset van de naoorlogse periode, maar is ondertussen compleet **achterhaald** door de nieuwe realiteit.

Bovendien is het **waterbeheer** in Vlaanderen erg **versnipperd**. De grotere, bevaarbare rivieren zijn in beheer bij de Vlaamse overheid waar wel reeds een mentaliteitswijziging heeft plaatsgevonden. De rivieren hebben meer ruimte gekregen en waterpeilen worden opgetrokken. Maar vele sloten, beken en kreeken zijn in beheer bij lokale waterbeheerders.

Hun **grachtensysteem** is bijna uitsluitend ingericht om water af te voeren en niet om water op te houden. Idealiter wordt het grachtensysteem gefragmenteerd door regelbare stuwen en sluizen te plaatsen. Dit laat alleszins toe om aan **gericht peilbeheer** te doen. Een belangrijke stap is evenwel de mentaliteitswijziging. Bij vele waterbeheerders is het **ophouden of opstuwen van water onbespreekbaar**.

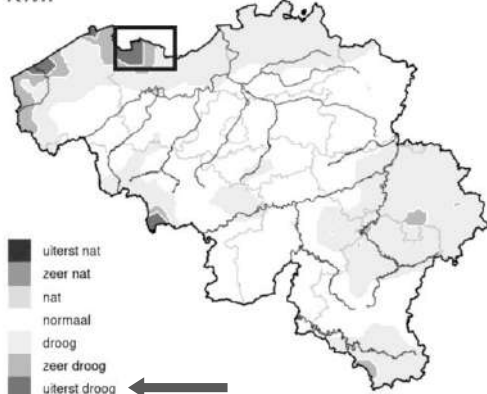
Reeds vanaf februari-maart wordt massaal water afgevoerd en verlagen de waterpeilen. Men lijkt hierin een oplossing te zoeken voor het stagnerend regenwater op tal van akkers. Dit houdt echter geen steek want dit is het gevolg van de **ondoordringbare, gecompacteerde bodem** door het gebruik van zware landbouwvoertuigen en niet van een te hoog slootpeil. De sloten staan soms letterlijk droog, terwijl er nog plassen op de akkers staan.

Momenteel horen we noodkreten in de pers van landbouwers, maar ook de natuur kraakt onder de droogte. De bodem van onze **kreekgraslanden** is zodanig **verdroogd** en verhard dat de **grutto** zijn snavel letterlijk niet in de grond geboord krijgt om er voedsel uit te peuteren. De **rietlanden** langs de kreeken zijn verdroogd waardoor soorten als **roerdomp** en **bruine kiekendief** er hun nest verlaten. **Kreeken** worden **leeggepompt** om akkers te besproeien, terwijl hiervoor ook massaal grondwater wordt opgepompt, wat het droogteprobleem nog versterkt.

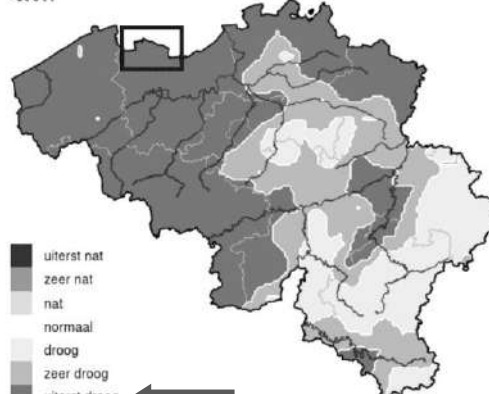
Kan het anders? Jazeker. Een eerste stap is het herinrichten van het grachtensysteem met stuwen en sluizen, enkel dit laat gericht peilbeheer toe. Een geslaagd voorbeeld daarvan is de **stuw aan de Roeselarekreek** in Sint-Margriete die een peilbeheer op maat van het natuurgebied toelaat, idem aan de **Vrouwkeshoekkreek**. Een tweede stap is het opstellen van een **peilbeheerplan** gericht op de noden van landbouw en natuur, waarop de derde stap volgt, namelijk het **uitvoeren** ervan. Moet kunnen.

Uw voorzitter,
Bart V., 15 mei 2025

 Droogte-index (SPEI-3), situatie op 6 april 2025
Waarnemingen van 07/01/2025 tot 06/04/2025

 Droogte-index (SPEI-3), situatie op 10 mei 2025
Waarnemingen van 10/02/2025 tot 10/05/2025

De kaartjes van het KMI toonden vanaf het vroege voorjaar al dat er droogteproblemen op til waren. Helaas is er niet gepast gereageerd en is de toestand alleen maar verergerd.

100 bomen voor de Blekkersdijk

Enkele jaren geleden konden we de Blekkersdijk verwerven. Deze dijk ligt ten oosten van de dorpskern van Watervliet en was tot enkele jaren geleden beplant met populieren die door de vorige eigenaar gekapt werden. Natuurpunt realiseerde de herplanting, maar koos voor zomereiken en linden. In totaal zijn 14 winterlinden geplant en 84 zomereiken. De linden zijn telkens aan weerszijden van een op- of afrit geplant. Alle bomen zijn geflankeerd door een paal, puur te bescherming in geval een auto iets te ver zou uitwijken. Houtsnippers beschermen hun voeten tegen de heersende droogte. Gelukkig vonden we een vrijwilliger om ze water te geven, cruciaal in dit kurkdroog voorjaar.

De laatste decennia is de dijk niet beheerd en dit vertaalt zich in een ruige vegetatie met verspreide groei van bomen en struiken. Kersen, esdoorns, hazelaars maar ook enkele zomereiken, sleedoorns en meidoorns hebben zich spontaan gevestigd. Ook brem is aanwezig. Deze kennen we vooral van de oude, ontkalkte dijken in het zuiden van het Krekengebied maar in deze zone is brem niet courant.

Gewone agrimonie is nog aanwezig maar andere typische dijkplanten als marjolein, borstelkrans of kattendoorn staan er niet – of niet meer, of nog niet. Het is alvast de bedoeling om de ruige vegetatie om te vormen naar een soorten- en bloemenrijk grasland. Hiervoor is een beheer van maaien met afvoer van het maaisel nodig. Vorig jaar is de dijk alvast een eerste keer gemaaid. Dit beheer zullen we de komende jaren verderzetten. Hopelijk krijgen we hierdoor enkele typische dijkplanten terug.

Deze dijkflora en -fauna bestaat vooral uit warmteminnende soorten die geen schaduw verdragen, vandaar dat we de opslag van bomen en struiken onder controle zullen houden.

→ Gewone agrimonie, een prachtige plant met gele bloemen, komt voor op de Blekkersdijk. We willen de dijk met nog meer van dit soort typische dijkplanten verrijken door een aangepast beheer. (foto: Ludo Goossens)

↓ Vrijwilligers in de weer met het maken van plantgaten en plaatsen van palen voor de aanplant op de Blekkersdijk in Watervliet (25/01/2025).

250 meter doornige haag aan Roeselarekreek

Om de koeien binnen het weiland te houden kennen we tegenwoordig vooral prikkeldraden, al dan niet geëlektrificeerd. Deze praktijk maakte vooral sinds de eerste wereldoorlog opgang. Ervoor was het anders, toen deden houtkanten en hagen dienst als veekering. Vooral doornige hagen van meidoorn, hulst of rozen waren hiervoor ideaal.

De meeste hagen zijn ondertussen verdwenen. Aan de Roeselarekreek in Sint-Margriete is dit niet anders, al waren er tot enkele jaren geleden nog enkele oude meidoorns aanwezig, de laatste getuigen van een haag. Maar daar hebben we verandering in gebracht.

Eerst zijn de oude, geroeste en ingegroeide prikkeldraden verwijderd en is een plantzone netjes gemaaid. Op enkele na zijn de oude betonpalen uitgetrokken, waarna we machinaal de plantvoor groeven. Vervolgens plantten we 250 m doornige haag!! Deze bestaat vooral uit meidoorn, aangevuld met rozen en hulst. Doornige en stekelige planten dus die op termijn als veekering kunnen dienen, maar die vooral een natuurwaarde op zich hebben. Hun bloemen leveren nectar en stuifmeel aan heel wat insecten, terwijl vogels hun nest veilig tussen de doornen en stekels kunnen weven.

Ook hier proberen we de jonge plantjes te beschermen tegen de heersende droogte door er houtsnippers tussen te weven en af en toe te begieten. Tussen de weg en de haag zijn ter markering en bescherming enkele houten palen gezet. Het wordt bovendien geen uitgroeïende haag maar een haag die jaarlijks in de winter geschoren zal worden.

Deze realisaties waren mogelijk dankzij het Leaderproject van Natuurpunt en Partners Meetjesland 'Verbindingen in het landschap'.

Aanplanten van de doornige haag aan de Roeselarekeek op een frisse januaridag (04/01/2025)

Rustpunt Groenstraat (bijna) ingericht

Enkele jaren geleden hebben we in de Groenstraat in Sint-Margriete een laagstamboomgaard omgevormd tot een grasland, dit ten gunste van vogels die houden van open ruimte zoals 'vriezeganzen'. Hierdoor is een van de grootste graslandcomplexen van het Meetjeslands Krekengebied versterkt.

Langs de sloot aan de straatzijde herstelden we de knotwilgenrij door enkele nieuwe knotwilgen te planten. Het succes was evenwel wisselend want de grazende koeien blijken wilgenbast te lusten. Vandaar dat we een jaar later enkele knotwilgen moesten herplanten, deze keer voorzien van bescherming tegen koeïenvraat. Toch hebben we er de voorbije winter opnieuw een paar moeten herplanten.

Het rustpunt dat we willen creëren is bijna ingericht. De gemengde haag die vooraan het perceel staat, is gesnoeid en de knotwilgen in deze haag zijn geknot. Op het perceel staan reeds 4 hoogstamfruitbomen, die het gezelschap gekregen hebben van 4 extra fruitbomen. Ook is aan weerszijden van het rustpunt een doornige haag aangeplant van vooral meidoorn en enkel rozen.

Net als aan de Roeselarekreek hebben we houtsnippers tussen de jonge haagplantjes en aan de voeten van de fruitbomen aangebracht om die enigszins te beschermen tegen de droogte, al krijgen ze ook hier geregeld water, essentieel in dit uitzonderlijk droog voorjaar. De houtsnippers haalden we trouwens van de gigantische hoop takhout die op het perceel lag en verhakseld is. Jaarlijks zal de haag in de winter geschoren worden.

Om het grasland van het rustpunt soorten- en bloemenrijk te maken zal een maaibeheer worden toegepast: maaïen met afvoer van het maaisel. En natuurlijk is een rustpunt zonder bank geen rustpunt. De bank is er al maar staat nog niet op zijn definitieve plek.

Faictboomgaard in het nieuw

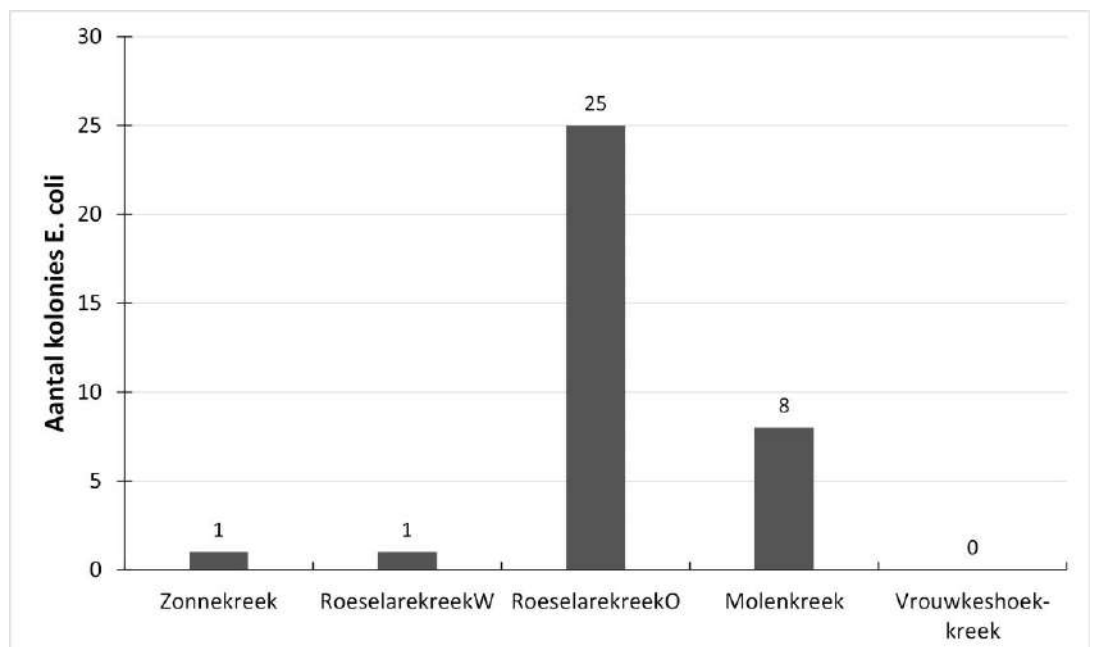
Spiksplinternieuw bord aan de Faictboomgaard in Watervliet (26/04/2025)

Rondom de Faictboomgaard in Watervliet staat een gemengde haag. Zonder enige vorm van overleg heeft de aannemer van de Generale Vrije Polders deze haag met de maaikorf geschoren. Hierbij was ook het oorspronkelijke infobord beschadigd. Dit gebeurde in september 2022.

Toen we dit aankartten bij het verantwoordelijke polderbestuur, weigerden ze de herstelling te bekostigen. Toch wel straf dat een openbaar bestuur het verzaakt om aangerichte schade aan eigendommen te vergoeden. Of geldt dit enkel voor eigendommen van Natuurpunt?

De voorbije winter zijn de haag en fruitbomen gesnoeid en is het snoeihout versnipperd. Enkele fruitbomen zijn al aardig gegroeid wat toeliet om de steunpalen te verwijderen. Na het snoei- en snipperwerk is het nieuw bord geplaatst.

Het aantal kolonies E. coli als maat voor de vervuiling met rioolwater van verschillende krekken in het Meetjeslands Krekengebied.

Watermonsters

Onze afdeling nam deel aan burgerwetenschap, meer bepaald aan het project Watermonsters. Dit project is een initiatief van en samenwerking tussen De Standaard, Bond Beter Leefmilieu, Waterland en Natuurpunt, onder begeleiding van wetenschappers van de KULeuven. Het project heeft als doel om op grote schaal een beeld te krijgen van de waterkwaliteit in Vlaanderen. Hiervoor worden door 1.000 burgers en Natuurpuntafdelingen op 5.000 plaatsen waterstalen genomen, gespreid over Vlaanderen.

In deze stalen wordt gecheckt of er Escherichia coli (kortweg E. coli) in aanwezig is. Dit is een bacterie die veelvuldig voorkomt in de darmen van zoogdieren en vogels en dus ook in hun uitwerpselen. Als je deze bacterie aantreft in oppervlaktewater, betekent dit dat er letterlijk uitwerpselen in terecht zijn gekomen, of anders gesteld dat er ongezuiverd afvalwater geloosd is.

De komende weken zal je meer lezen over dit project in de nationale pers, maar we willen jullie de resultaten uit het Meetjeslands Krekengebied niet langer onthouden. We focusten op Sint-Margriete en Sint-Jan-in-Eremo en bemonsterden er 5 krekken: Zonnekreek, Roeselarekreek (2 plaatsen), Molenkreek en Vrouwkeshoekkreek. Na een paar dagen opkweken telden we de kolonies van E. coli als een maat voor de vervuiling van het oppervlaktewater met uitwerpselen.

De resultaten waren behoorlijk confronterend. In de Zonnekreek en Vrouwkeshoekkreek, twee door Natuurpunt herstelde krekken, telden we 1 of geen enkele kolonie. Deze krekken hebben proper water en dat vertaalt zich ook in een weelderige waterplantenvegetatie. In het deel van de Roeselarekreek in beheer bij Natuurpunt telden we ook 1 kolonie ('RoeselarekreekW' op de figuur), dus ook in deze kreek komt geen afvalwater terecht.

In het andere deel van de Roeselarekreek, niet in beheer bij Natuurpunt, was dit duidelijk niet het geval want we telden 25 kolonies! Dit staa namen we nabij de verbindingssloot naar de Boerekreek. Zowel in de Roeselarekreek en bijgevolg ook de Boerekreek komen dus grote hoeveelheden ongezuiverd afvalwater terecht.

Ook in de Molenkreek komt ongezuiverd afvalwater terecht, want we telden er 8 kolonies. Dit is verbazend

want stroomopwaarts ervan ligt de kleinschalige waterzuiveringsinstallatie (KWZI) van Sint-Margriete. Deze blijkt dus niet te werken zoals het hoort.

Deze harde cijfers tonen dat er nog wat werk op de plank ligt in het Meetjeslands Kreekengebied: er is nog een lange weg te gaan richting proper water. Het positieve is dat onze eigen kreekherstelprojecten tonen dat het kan. Waar een wil is, is een weg.

't Energie feest
7 september
13 - 17 uur

Gratis toegang

programma

- rondleidingen op de zonneberg**
(inschrijven via fabriekenergiek.be)
- **springkasteel**
- spannende proefjes**
- **zomerse drankjes en hapjes**
- insecten op de berg**
- en heel veel meer voor jong en oud**

Wij verzorgen de bar op dit evenement!
Kom tijdens je bezoek iets drinken en steun ons.

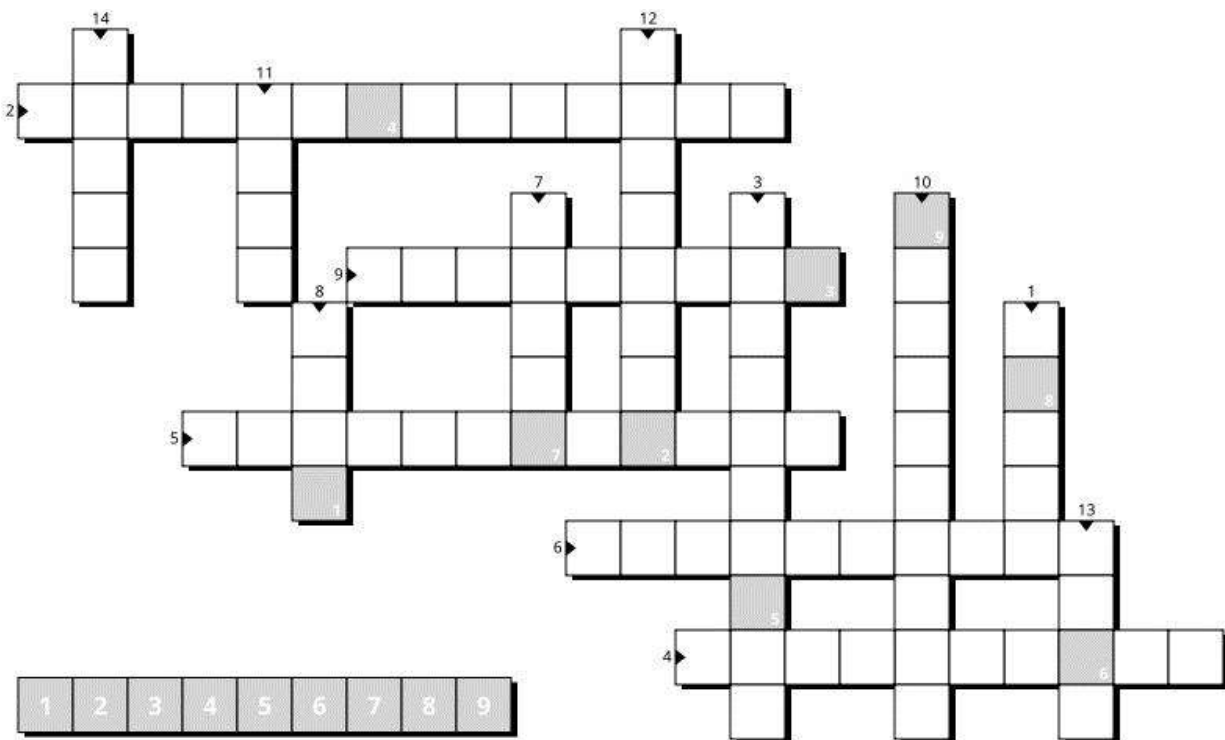
Los jij het **kruiswoord-** **raadsel** op?

tekst: Nico Pieters en Josje van Gemert

Droogtekruiswoordraadsel

Waterbeheer wordt steeds belangrijker om de impact van een droge periode te beperken. Test jouw kennis over waterbeheer met onze nieuwe puzzel. Veel succes!

1. Deel van een stuw
2. Zo diep moet je minstens in de bodem graven om water te vinden
3. Hiermee kan de waterdruk gemeten worden
4. Het zouter worden van de bodem
5. Sterke, hoge wind die het weer bepaalt
6. Gaat de impact van wateroverlast na
7. Een bodem die goed water kan vasthouden noemt men ook wel een ...
8. Zit in de grond bij veengebieden
9. Synoniem voor aanpassen
10. Het vakgebied dat zich bezig houdt met water
11. Bescherm ons tegen overstromingen
12. Zoutig, vloeibaar en niet te drinken
13. Een droogvallende plaat in een getijdengebied
14. Geul tussen zandbanken

Bezorg je antwoord + je adres **vóór 31 juli** aan meetjeslandsekreken@gmail.com.

Oplossing vorige prijsvraag

De term die we zochten uit ons vorig kruiswoordraadsel was 'kwetsbare soorten'. De link met het thema is dat amfibieën nog steeds de meest bedreigde diersoorten ter wereld zijn.

We ontvingen maar 11 juiste antwoorden: Annie Cauwels, Carine Vermick, Damien Demaertelaere, Ewout Ryckaert, Ivan Bernaert, Jonas Boerjan, Katrien Vanpoucke, Marleen De Taeve, Martine Bundervoet, Saartje en Bart Piers, Tilly Haertjens.

De winnaar is Annie Cauwels. Proficiat, we bezorgen u spoedig je prijs!

Er werd dit voorjaar veel werk verzet!

Onze vrijwilligers hakselden, plantten, snoeiden en raapten zwerfvuil. Help jij de volgende keer ook mee?

Gezocht: vrijwilligers

Wil jij het verschil maken voor de natuur in ons Kreekengebied? Dan ben je van harte welkom.

- Zorg jij mee voor de **catering** dus voor hapjes of drank, of sta je achter de bar tijdens een activiteit?
- Help een **activiteit** mee organiseren of begeleiden.
- Zweet samen met ons tijdens een **beheeractiviteit** in één van onze gebieden.
- Help mee deze **nieuwsbrief** in elkaar boxen (foto's, verslagje van een activiteit,...).
- Neem je graag **foto's** op activiteiten? Altijd leuk om onze werking in de kijker te zetten.
- Ben je een krak in **sociale media**? Word medebeheerder van onze pagina's.
- Denk in ons **bestuur** mee na over acties, activiteiten, beleidskwesties,... (ong. 4 bijeenkomsten per jaar)

Voel je het kriebelen? Contacteer één van onze bestuursleden (p.8) om samen te bekijken wat kan.

doen

Ontvang jij onze digitale nieuwsbrief al?

Een paar keer per jaar sturen we een nieuwsbrief, met daarin onze activiteiten en acties. Wees altijd als eerste op de hoogte!

Schrijf je in via www.natuurpunt.be/meetjeslandsekreken of via

Wie is wie?

Voorzitter, conservator, beheercommissie,
Milieuraad Sint-Laureins

1. Bart Vandevoorde

Caatsweg 4
9980 Sint-Laureins
0472 47 26 63
meetjeslandsekreken@npmeetjesland.be

Conservator, beheercommissie,
Milieuraad Zelzate

2. Philippe Grambras

Valkendijk 2
9960 Assenede
0476 51 15 10
Philippe.Grambras@telenet.be

Conservator, beheercommissie

3. Wim Slabbaert

Euromarktstraat 18
9900 Eeklo
09 378 52 66
secretaris@npmeetjesland.be

Penningmeester

4. Hendrik Haers

Dorp 65.4
9968 Bassevelde
meetjeslandsekreken@gmail.com

Bestuurslid, huisfotograaf

5. Ludo Goossens

0494 21 90 98
ludo.goossens1@skynet.be
www.ludogoossens.be

Secretaris, redactie Krekennieuwsbrief

6. Gaea Rysselaere

meetjeslandsekreken@gmail.com
0477 38 67 57

Bestuurslid

7. Nico Pieters

Kapellestraat 28
9960 Assenede
nico@natuurliefde.be

Bestuurslid, Milieuraad Assenede

8. Josje van Gemert

josje@natuurliefde.be

Steun ons Meetjeslands Krekengebied

Dankzij jouw steun kunnen wij meer natuur aankopen in het Meetjeslands Krekengebied. Je krijgt een fiscaal attest vanaf een bedrag van 40 euro. Hiermee kan je **45% van het bedrag terug krijgen via je belastingaangifte.**

Doneer online via
[www.npmeetjesland.be/
meetjeslandskrekengebied](http://www.npmeetjesland.be/meetjeslandskrekengebied).

[www.natuurpunt.be/
meetjeslandsekreken](http://www.natuurpunt.be/meetjeslandsekreken)

za. 28.06,
26.07, 30.08

Wisselende locaties

NATUURWERKDAGEN MEETJESLANDS KREKENGEBIED

Onze natuurgebieden verlangen naar jouw aandacht en zorg. Iedere laatste zaterdag van de maand gaan we werken in onze natuurgebieden. Struiken snoeien, rasters herstellen, boompjes planten, grasland maaien en zwerfvuil rapen. Hulp is hierbij meer dan welkom.

Elke maand gaan we naar een ander natuurgebied. Afspraakplaats en -uur worden een week op voorhand gecommuniceerd.

Geef je contactgegevens door aan Bart Vandevoorde om op de hoogte te blijven.
(info Bart Vandevoorde)

za. 25.10

Assenede

NATUUR.DROPPING

Noteer deze datum met stip in je agenda! Meer info in onze volgende Krekennieuwsbrief.

za. 26.07

Assenede

NATUURWERKDAG AAN DE GROTE GEUL

Eind juli is het moment om het soorten- en bloemenrijk hooiland aan Grote Geul te maaien. Het gras krijgt een knipbeurt en tegelijk verzamelen we het maaisel zodat de omstandigheden ideaal blijven voor enkele topsoorten als rietorchis en grote ratelaar. Vooraleer we de maaiwerken starten, tellen we de wilde orchideeën.

10u, Hollekensdijk 18, Assenede
(info Bart Vandevoorde)

Fabriek Energiek opent voor het eerst de deuren voor het grote publiek. Het wordt een hele belevenis voor het hele gezin.

Wij verzorgen de bar en een infostand van Natuurpunt. We zoeken nog helpers! Zie ook p.5.

13-17u, Fabriek Energiek, Zelzate
(info Gaea Rysselaere)

Gratis fietsfolder

Ontdek onze gebiedsfolder met daarin een fietsroute door Assenede en eentje door Sint-Laureins. Op de keerzijde vind je een heleboel informatie over geschiedenis en natuur van het Krekengebied.

Verkrijgbaar bij de toeristische dienst van Sint-Laureins, Assenede, Zelzate en Eeklo, bij onze bestuursleden of bij Natuurpunt en Partners Meetjesland in Eeklo (openingsuren zie www.npmeetjesland.be).

